

EDIT LUKÁCS

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

VOLUMUL II

DEZVOLTARE STRATEGICA
UTILIZARE ERGONOMICA

Editura Fundatiei Universitare
„Dunarea de Jos" - Galati

18650(2)d1

Edit LUKÁCS

C - 241092

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

Volumul II

DEZVOLTARE STRATEGICĂ, UTILIZARE ERGONOMICĂ

241092
UNIVERSITATEA
«DUNĂREA DE JOS» GALAȚI
BIBLIOTECA 1

FUNDAȚIA UNIVERSITARĂ
EDITURA
"Dunărea de Jos"
GALAȚI

Editura Fundației Universitare
„Dunărea de Jos", Galați-2006

CUPRINS

CAPITOLUL 1
DEZVOLTAREA STRATEGICĂ A RESURSELOR UMANE ---------- 7

1.1. RESURSELE UMANE – RESURSE STRATEGICE ALE ORGANIZAȚIEI ---------- 7

1.2. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE ŞI ASPECTELE SALE STRATEGICE ---------- 9
1.2.1. Conceptul de dezvoltare ---------- 9
1.2.2. Aspecte strategice ale dezvoltării ---------- 10

1.3. CE SĂ DEZVOLTĂM ŞI PE CINE? ---------- 12

1.4. RESPONSABILITATEA DEZVOLTĂRII RESURSELOR UMANE ---------- 14

1.5. PROCESUL DEZVOLTĂRII RESURSELOR UMANE ---------- 15
1.5.1. Evaluarea nevoilor de training şi dezvoltare ---------- 16
1.5.2. Proiectarea şi implementare programelor de training şi dezvoltare ---------- 17
1.5.3. Metode de training şi dezvoltare ---------- 21
1.5.4. Evaluarea programelor de training şi dezvoltare ---------- 29

1.6. UN POSIBIL CADRU EUROPEAN AL CALIFICĂRILOR ÎN PERSPECTIVA ÎNVĂȚĂRII PE PARCURSUL ÎNTREGII VIEȚI ---------- 31
1.6.1. Necesitatea unui cadru european al calificărilor ---------- 31
1.6.2. Baza conceptuală pentru EQF ---------- 31
1.6.3. Niveluri comune de referință pentru rezultatele învățării ---------- 33

CAPITOLUL 2
MANAGEMENTUL CARIEREI ---------- 37

2.1. DEFINIREA CARIEREI ---------- 37

2.2. FACTORI AI PROGRESULUI ÎN CARIERĂ ---------- 38

2.3. DIFERENȚE INDIVIDUALE ÎN ORIENTAREA CARIEREI ---------- 38
2.3.1. Teoria lui Holland asupra tipurilor de carieră ---------- 38
2.3.2. Teoria lui E. Schein asupra ancorelor carierei ---------- 41

2.4. STADIILE CARIEREI ---------- 44

2.5. TIPURI DE DRUMURI ÎN CARIERĂ ---------- 48

2.6. COMPONENTELE MANAGEMENTULUI CARIEREI ---------- 49
2.6.1. Definiții ---------- 49
2.6.2. Planificarea carierei individuale ---------- 50
2.6.3. Abilități şi aptitudini transferabile ---------- 52
2.6.4. Planificarea carierei organizaționale ---------- 55

CAPITOLUL 3
PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA ERGONOMIEI ---------- 59

3.1. ERGONOMIA VERSUS PROCUST ---------- 59

3.2. DE LA ORGANIZAREA EMPIRICĂ LA ORGANIZAREA ŞTIINȚIFICĂ A MUNCII ---------- 61
3.2.1. Organizarea empirică a muncii ---------- 61
3.2.2. Organizarea ştiințifică a muncii ---------- 62

3.3. APARIȚIA ERGONOMIEI CA ŞTIINȚĂ INTERDISCIPLINARĂ ---------- 64

3.4. DEFINIREA ERGONOMIEI ----65

3.5. LEGĂTURA ERGONOMIEI CU ŞTIINŢELE PARTICIPANTE LA CONSTITUIREA ACESTEIA ----66

CAPITOLUL 4
SISTEMUL OM – MAŞINĂ – MEDIU ----67

4.1. CONCEPTUL DE SISTEM OM – MAŞINĂ – MEDIU ----67

4.2. PROPRIETĂŢILE SISTEMULUI OM-MAŞINĂ-MEDIU ----68

4.3. FUNCŢIILE OMULUI ÎN CADRUL SISTEMULUI ----69
4.3.1. Recepţia de informaţii ----69
4.3.2. Procesarea informaţiilor şi luarea de decizii ----70
4.3.3 Funcţia de acţiune asupra maşinii ----70

4.4. INTERACŢIUNEA OM-CALCULATOR ----70

CAPITOLUL 5
FACTORII FIZICI AI MEDIULUI AMBIANT ----73

5.1. MICROCLIMATUL ----73
5.1.1. Temperatura ambientală ----74
5.1.2. Umiditatea ambientală ----75

5.2. ZGOMOTUL ----75

5.3. MUZICA FUNCŢIONALĂ ----78

5.4. ILUMINATUL ÎN MEDIUL DE MUNCĂ INDUSTRIAL ----78
5.4.1. Iluminatul natural în unităţile industriale ----79
5.4.2. Iluminatul artificial ----80

5.5. CROMATICA INDUSTRIALĂ ----83
5.5.1. Influenţa fiziologică a culorilor ----83
5.5.2. Influenţa psihologică a culorilor ----83
5.5.3. Funcţiile coloritului în mediul de muncă industrial ----84

CAPITOLUL 6
ORGANIZAREA ERGONOMICĂ A LOCULUI DE MUNCĂ ----85

6.1. LOCUL DE MUNCĂ ÎN CADRUL PROCESULUI DE MUNCĂ ----85

6.2. CORPUL OMENESC ÎN PROIECTAREA LOCULUI DE MUNCĂ ----86
6.2.1. Poziţia comodă a capului ----86
6.2.2. Stabilirea poziţiei corecte de muncă ----86
6.2.3. Sfera de muncă ----87

6.3. FOLOSIREA GRAVITAŢIEI LA LOCUL DE MUNCĂ ----88

6.4. CRITERII DE PROIECTARE ERGONOMICĂ A MESELOR, PUPITRELOR ŞI SCAUNELOR DE LUCRU ----89
6.4.1. Proiectarea meselor de lucru ----89
6.4.3. Proiectarea pupitrelor ----90
6.4.3. Proiectarea scaunului de lucru ----90

6.5. CHESTIONARUL ERGONOMIC ----91

CAPITOLUL 7
STRUCTURA PROCESULUI DE MUNCĂ ---------- 95

7.1. ELEMENTELE PROCESULUI DE MUNCĂ ---------- 95

7.2. STRUCTURA TIMPULUI DE MUNCĂ AL EXECUTANTULUI ---------- 96

7.3.STRUCTURA TIMPULUI DE FOLOSIRE A UTILAJULUI ---------- 98

CAPITOLUL 8
METODE DE MĂSURARE A TIMPULUI DE MUNCĂ ---------- 101

8.1. FOTOGRAFIEREA TIMPULUI DE MUNCĂ ---------- 101
8.1.1. Fotografierea individuală ---------- 102

8.2. CRONOMETRAREA TIMPULUI DE MUNCĂ ---------- 106
8.2.1. Tipuri de cronometrare ---------- 106
8.2.2. Cronometrarea timpului de muncă cu ritm real ---------- 107
8.2.3. Cronometrarea timpului de muncă cu ritm corectat ---------- 111

8.3. FOTOCRONOMETRAREA TIMPULUI DE MUNCĂ ---------- 113

8.4. OBSERVAREA INSTANTANEE A UTILIZĂRII TIMPULUI DE MUNCĂ ---------- 115

CAPITOLUL 9
SĂNĂTATEA ŞI SECURITATEA LA LOCUL DE MUNCĂ ---------- 119

9.1. CONSIDERAŢII GENERALE ---------- 119

9.2. STRESUL LA LOCUL DE MUNCA ---------- 120
9.2.1. Definiţii. Tipuri de stres. Stadiile stresului ---------- 120
9.2.2. Factorii organizaţionali ai stresului ---------- 121
9.2.3. Factorii individuali ai stresului ---------- 122
9.2.4. Computerul şi stresul ---------- 124
9.2.5. Strategii organizaţionale pentru combaterea stresului ---------- 126

9.3. ACCIDENTELE DE MUNCĂ ŞI BOLILE PROFESIONALE ---------- 128
9.3.1. Accidentele de muncă ---------- 128
9.3.2. Bolile profesionale ---------- 134

9.4. PROTECŢIA ŞI SECURITATEA MUNCII ---------- 137
9.4.1. Definiţia protecţiei muncii şi responsabilităţi ---------- 137
9.4.2. Proiectarea şi realizarea construcţiilor şi a echipamentelor tehnice ---------- 138
9.4.3. Măsuri tehnice de protecţie a muncii ---------- 140
9.4.4. Măsuri juridice, organizatorice şi educative de protecţie a muncii ---------- 143

BIBLIOGRAFIE ---------- 145